

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยศึกษาความแตกต่างระหว่างการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม และการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ในระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่าย และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน แผนกจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปรุง โดยใช้แบบบันทึกประวัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

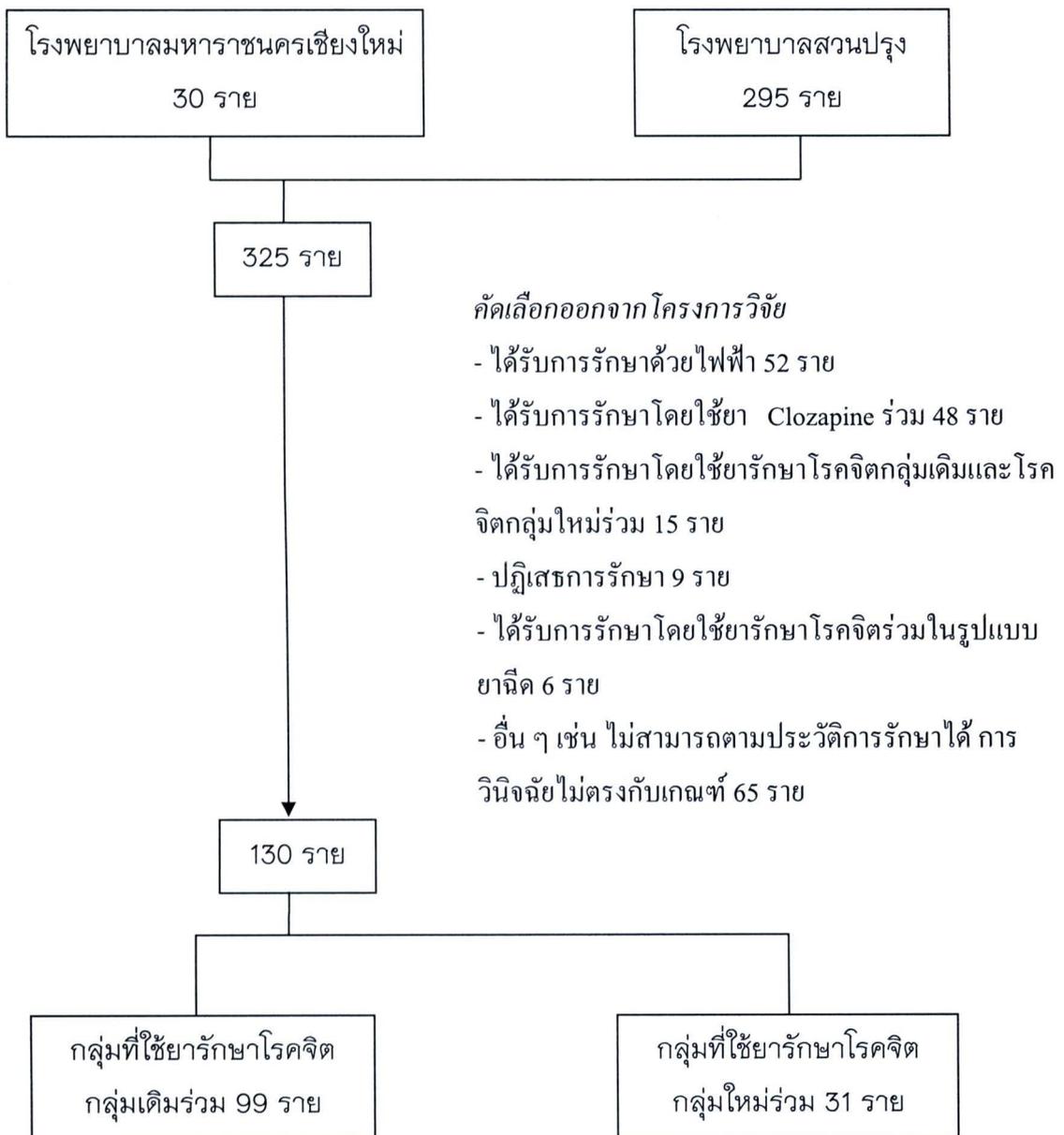
การแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมงานวิจัย
- ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา
- ตอนที่ 4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษา ความแตกต่างระหว่างการใช้ยารักษาโรคจิตร่วม ในระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่าย และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี

ตอนที่ 1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

คัดเลือกผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ที่เข้าได้กับเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าโครงการวิจัย โดยได้รับการวินิจฉัย F31.2 Bipolar affective disorder, current episode manic with psychotic symptoms ในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลสวนปรุง ช่วงเวลา ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2552 ถึง 30 มิถุนายน 2555

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่ได้รับการคัดเลือก

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่มใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม และกลุ่มใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม

ตัวแปร		ยารักษาโรคจิตร่วม				P-value
		กลุ่มเดิม		กลุ่มใหม่		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศ	ชาย	46	46.5	13	41.9	0.66
	หญิง	53	53.5	18	58.1	
สถานภาพสมรส	โสด	46	46.5	1	3.2	0.36
	แต่งงานหรืออยู่ด้วยกัน	39	39.4	11	35.5	
	หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	11	11.1	15	48.4	
	คู่สมรสเสียชีวิต	3	3.0	3	9.7	
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ	4	4.0	0	0	< 0.01
	ประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	44	44.4	6	19.4	
	มัธยมศึกษา ปีที่ 1 – 3	13	13.1	1	3.2	
	มัธยมศึกษา ปีที่ 4 – 6	15	15.2	8	25.8	
	การศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา	19	19.2	11	35.5	
โรงพยาบาล	มหาราชนครเชียงใหม่	9	9.1	5	16.1	0.27
	สวนปรุง	90	90.9	26	83.9	

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม เป็นเพศชาย 46 คน (ร้อยละ 46.5) เป็นเพศหญิง 53 คน (ร้อยละ 53.5) สถานภาพสมรสส่วนใหญ่เป็นโสด 46 คน (ร้อยละ 46.5) รองลงมาแต่งงานหรืออยู่ด้วยกัน 39 คน (ร้อยละ 39.4) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 44 คน (ร้อยละ 44.4) รักษาตัวในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 9 คน (ร้อยละ 9.1) รักษาตัวในโรงพยาบาลสวนปรุง 90 คน (ร้อยละ 90.9)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม เป็นเพศชาย 13 คน (ร้อยละ 41.9) เป็นเพศหญิง 18 คน (ร้อยละ 58.1) สถานภาพสมรสส่วนใหญ่ หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ 15 คน (ร้อยละ 48.4) รองลงมา แต่งงานหรืออยู่ด้วยกัน 11 คน (ร้อยละ 35.5) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ การศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา 11 คน (ร้อยละ 35.5) รองลงมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 8 คน (ร้อยละ 25.8) โดยไม่มีคนที่ไม่ได้เรียนหนังสือ รักษาตัวในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ 5 คน (ร้อยละ 16.1) รักษาตัวในโรงพยาบาลสวนปรุง 26 คน (ร้อยละ 83.9)

เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรระหว่างสองกลุ่ม พบว่าระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{Value} < 0.01$) โดยกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วมส่วนใหญ่ระดับการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ส่วนกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วมส่วนใหญ่ระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษา ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	ยารักษาโรคจิตร่วม				P - value
	กลุ่มเดิม		กลุ่มใหม่		
	Mean	SD	Mean	SD	
อายุ (ปี)	39	10	43	11	0.76

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีอายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม มีอายุเฉลี่ย 43 ปี ซึ่งไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ($p - \text{value} 0.76$)

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ และความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ของการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ ระหว่างกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม และกลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม

ยาทำให้อารมณ์คงที่	ยารักษาโรคจิตร่วม				P-value
	กลุ่มเดิม		กลุ่มใหม่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
Lithium	57	57.6	3	9.7	< 0.01
Depakine	29	29.3	17	54.8	
Lithium & Depakine	11	11.1	7	22.6	
Lamotrigine	0	0	3	9.7	
Carbamazepine	2	2.0	1	3.2	

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม ส่วนใหญ่ใช้ยาที่ทำให้อารมณ์คงที่เป็น Lithium 57 คน (ร้อยละ 57.6) รองลงมา Depakine 29 คน (ร้อยละ 29.3) ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ส่วนใหญ่ใช้ยาที่ทำให้อารมณ์คงที่เป็น Depakine 17 คน (ร้อยละ 54.8) รองลงมา Lithium ร่วมกับ Depakine 7 คน (ร้อยละ 22.6) ซึ่งพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสองกลุ่ม ($p - \text{value} < 0.01$)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละ ของการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม

ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิม	จำนวน	ร้อยละ
Perphenazine	41	41.4
Haloperidol	19	19.2
Chlorpromazine	4	4.0
Trifluoperazine	11	11.1
ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป	24	24.2

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม ส่วนใหญ่ใช้ยารักษาโรคจิต Perphenazine 41 คน (ร้อยละ 41.4) รองลงมา ใช้ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป 24 คน (ร้อยละ 24.2)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละ ของการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม

ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่	จำนวน	ร้อยละ
Quetiapine	3	9.7
Aripiprazole	5	16.1
Olanzapine	4	12.9
Risperidone	10	32.3
ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป	9	29.0

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ส่วนใหญ่ใช้ยารักษาโรคจิต Risperidone 10 คน (ร้อยละ 32.3) รองลงมา ใช้ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป 9 คน (ร้อยละ 29)

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษา ความแตกต่างระหว่างการใช้ยารักษาโรคจิตร่วม ในระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่าย และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่าย และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี

ตัวแปร	ยารักษาโรคจิตร่วม			
	กลุ่มเดิม		กลุ่มใหม่	
	Mean	SD	Mean	SD
ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล (วัน)	22.89	12.18	16.55	11.05
ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล (บาท)	15,421.54	7,517.80	22,474.73	16,324.75
จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี (ครั้ง)	1.13	0.40	1.29	0.59

จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 22.89 วัน ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 15,421.54 บาท จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปีเฉลี่ย 1.13 ครั้ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม มีระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 16.55 วัน ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาลเฉลี่ย 22,474.75 บาท จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปีเฉลี่ย 1.29 ครั้ง

ตารางที่ 7 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean difference) ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value) และช่วงระดับความเชื่อมั่น (95% confidence interval) เปรียบเทียบระหว่างการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วมและการใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม ในระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล และจำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี

ตัวแปร	Mean difference	p - value	95% confidence interval
ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล	6.34	0.01	1.48 – 11.20
ค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล	-7,053.19	< 0.01	(-1.13) – (-2,839.35)
จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาลต่อปี	-0.16	0.087	(-0.34) – (0.02)

จากตารางที่ 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล มากกว่า กลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม 6.34 วัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มเดิมร่วม มีค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาล น้อยกว่า กลุ่มที่ใช้ยารักษาโรคจิตกลุ่มใหม่ร่วม 7,053.19 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนครั้งที่นอน โรงพยาบาลต่อปี พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างสองกลุ่มนี้

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ linear regression ควบคุมตัวแปร ในเรื่องของระดับการศึกษา ยาทำให้มีอาการคงที่ และยารักษาโรคจิตร่วม เป็นตัวแปรต้น มีระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลเป็นตัวแปรตาม

ตัวแปร	B	Std. Error	P - value	95 % CI
Constant	25.73	3.88	< 0.01	18.05 – 33.40
ยารักษาโรคจิตร่วม	-7.34	2.94	0.01	(-13.17) – (-1.51)
ระดับการศึกษา	0.48	0.88	0.59	(-1.27) – 2.22
ยาทำให้มีอาการคงที่	1.88	1.35	0.17	(-0.80) – 4.55

จากตารางที่ 8 การวิเคราะห์โดยควบคุมตัวแปร ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างสองกลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา และการใช้ยาทำให้มีอาการคงที่ พบว่า การใช้ยารักษาโรคจิตร่วม มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ระดับการศึกษา และการใช้ยาทำให้มีอาการคงที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 9 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ linear regression ควบคุมตัวแปร ในเรื่องของระดับการศึกษา ยาทำให้อารมณ์คงที่ และยารักษาโรคจิตร่วม เป็นตัวแปรต้น มีค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาลเป็นตัวแปรตาม

ตัวแปร	B	Std. Error	P - value	95% CI
Constant	3,251.51	3,281.66	0.32	(-3,248.24) – 9,751.26
ยารักษาโรคจิตร่วม	5,972.01	2,503.04	0.02	1,014.42 – 10,929.60
ยาทำให้อารมณ์คงที่	2,331.22	1,143.42	0.04	66.53 – 4,595.91
ระดับการศึกษา	833.21	754.35	0.27	(-660.88) – 2,327.91

จากตารางที่ 9 การวิเคราะห์โดยควบคุมตัวแปร ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสองกลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา และการใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ พบว่า การใช้ยารักษาโรคจิตร่วม มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการนอนโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การใช้ยาทำให้อารมณ์คงที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการนอน โรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

